

A BÉCSI SZÍNHÁZI KIÁLLÍTÁS.

Legnagyobb jelentősége volt a színházi kongresszussal kapcsolatban rendezett színházi kiállításnak a Hofburgban. *Josef Gregor* rendkívüli hozzáértése és fáradhatatlan munkássága olyan anyagot tárt a közönség elé, amely a maga nemében egészen páratlan. A Hofburgnak 24 termét megtöltő hatalmas színházi anyag országok szerint rendezve mutatta be az egyes színházi kultúrák történetét és mai állapotát. Különböző kiadványok, műsorok, emléktárgyak, színpadi ruhák, színpadképek és maquettek sorakoztak egymás mellé megszámlálhatatlan sokaságban. A modern díszlettervezőkre vonatkozólag az volt az általános benyomás, hogy túlságosan beépítik a színpadot és képszerű megoldásra törekednek. Ajánlatos volna a modern anyagot a jövőben lehetőleg *ismert* darabok színpadképeire korlátozni, mert a díszletek drámai értékét tulajdonképpen csak a darab ismeretével lehet elbírálni. A kiállítás nyomtatott katalógusa részletes tájékoztatást nyújt a kiállított anyagról.

RAIMUND KIÁLLÍTÁS.

Ferdinand Raimund halálának százéves évfordulója alkalmából a bécsi történelmi gyűjtemények emlékkiállítást rendeztek a Rathausban. Ez az egy terem betöltő kiállítási anyag Raimund életére, színészi és színműírói működésére vonatkozó emléktárgyakat, képeket, kéziratokat, színlapokat stb. foglalta magába.

SZÍNHÁZI SZERVEZET ÉS KÖZÖNSÉGSZERVEZÉS.

Az idei színházi év még nagyobb lendülettel indult, mint a tavalyi. Egy-egy színházi vállalkozás egyszerre több színházat is érdekkörébe vont. A Vígszínház, kamaraszínháza, a Pesti Színház mellett bérbevett a Royal Orfeum épületét és a tavaly csúfosan megbukott Royal Színházat ismét üzembe helyezi október folyamán. Két színházban játszik a Belvárosi Színház társulata is. Bárdos Artúr ugyanis Művész Színház néven nyitotta meg a Fővárosi Operettszínház kapuit. A Magyar Színház továbbra is megtartotta kamaraszínházát, az Andrásyúti Színházat. Új kezekbe került a Bethlen-téri Színház (Somogyi Gyula) és gazdát cserélt a Kamara Színház is (Szücs László). A Király Színház épületét a Fővárosi Orfeum céljaira adták bérbé. A Városi Színházat egyes darabokra a Magyar Színház akarja igénybe venni, hogy bérlőit megfelelő számú darabbal elégítse ki. A Terézkörúti Színház és a Komédia Kabaré mellett tovább működik az Erzsébetvárosi, Józsefvárosi és Kisfaludy Színház. Az utóbbi három, rendkívül olcsó helyárrakkal dolgozó külvárosi színház, múlt- és ezévi működése arra enged következtetni, hogy a filmszínházak ellenére fokozódik a színházi érdeklődés még olyan városrészekben is, ahol azelőtt színház megélni nem tudott.

A közönség szervezése a bérletrendszer útján történik. A statisztikai adatok szerint az elmúlt évhez képest minden színházban erősen emelkedett a bérlők száma. Bizonyos fokig a bérletrendszerrel függ össze a vállalkozóknak az a törekvése, hogy legalább két színházat kapcsoljanak be érdekkörükbe. Míg az egyik színház a bérlők igényeit elégíti ki, addig a másik arra szolgál, hogy a nagyszerű darabokat sorozatosan játszassák tovább anélkül, hogy a bérlőkkel szemben vállalt köte-

lezettségüket megsértenék. A bérletrendszernek kétségtelenül nagy előnyei vannak. Nemcsak állandó közönséget és az előre fizetett bérletek formájában ingyen hitelt biztosít a színháznak s így ügymenetét nyugodt alapokra fekteti, de a közönséget is hozzászoktatja a rendszeres színházlátogatáshoz. A nagy anyagi biztonság azonban veszélyt is rejt magában. A színházak így sokszor kevesebb gonddal válogatják meg darabjaikat, a művészi szempont gyakran háttérbe szorul és a szellem egészen üzletivé válik, holott épen az ellenkezője volna várható. A túlságosan sok előadásból álló bérletek túlterhelik a színházat és a darabok művészi előkészítését veszélyeztetik.

A színészek elhelyezkedési lehetőségei ebben az évben javultak, bár a színházak trust-szerű tömörülései nem nagyon előnyösek ebből a szempontból. A 2-3 színházzal dolgozó érdekeltség aránylag sokkal kisebb személyzettel dolgozik, mintha ezek a színházak külön kezekben volnának. Inkább a fiatal színészek helyzete kedvezőbb, mert az újabb színházi vállalkozások túlnyomó részben fiatal színészeket foglalkoztatnak.

SVEND BORBERG

Svend Borberg, akinek „A komikus Shylock” című tanulmányát a Színpad jelen számában találja az olvasó, dán író, a „Politiken” című nagy dán lap szerkesztője, irodalmi vezetője, a Pen Club dán csoportjának elnöke, a dán Shakespeare-társaság tagja, régi, Angliában is ismert Shakespeare-kutató és tudós. A „Politiken” a dán szabadelvűség lapja, amelynek alapítója Brandes György, szerkesztői Strindberg és Kirkegaard voltak. Borberg művei közül Európaszerte ismert az „Ingen” című dráma és a dán drámai díjjal jutalmazott „Circus Juris”, amelyet Helsingforsban, Lübeckben és Berlinben adtak elő. Utóbbi darabját a magyar Nemzeti Színház is lekötötte és ebben az évben műsorára tűzte.